

01
SEP '23

De tekenaar gestript op de scène

uit in de rand

verschijnen in [RandKrant september 2023](#)

In zijn nieuwe theatervoorstelling focust Marc Hendrickx op het tragische leven van striptekenaar Maurice Tillieux. Door de hoofdpersonages van zijn bekendste strips 'Felix' en 'Guus Slim' menselijke karaktertrekken te geven, en dus feilbaar te maken, waren ze hun tijd ver vooruit. Te ver blijkbaar om hem te blijven herinneren.

Marc Hendrickx vereert dit najaar de Belgische striptekenaar Maurice Tillieux (1921-1978), met een theatervoorstelling annex mini-expo en biografie. Het is hectisch geweest, onder meer omdat zijn decorbouwer afhaakte net wanneer zijn regisseur op vakantie was en hij last minute op zoek moest naar een nieuwe. Maar al die muizenissen verdwijnen in het niets eens hij het mag hebben over de in Vlaanderen haast volledig vergeten striptekenaar en scenarist. Dan schakelt hij met zichtbaar genoeg een versnelling hoger alsof hij 's mans ietwat tragische leven nog veel spijtiger vond dan Tillieux zelf. Toen die in de jaren 1950 het detective-beeldverhaal met de strip *Felix* naar een hoger niveau tilde, moest hij ondervinden dat de wereld daar nog niet klaar voor was.

VERGETEN

Net zoals de vorige Moody Blue-productie over de Brusselse voetballer Armand Swartenbroeks kiest Hendrickx voor een straffe persoonlijkheid die tussen de plooiën van de geschiedenis is gevallen. De première in CC de Meent vindt hij belangrijk omdat *Maurice Tillieux, tekenaar met zeemanshart* een oer-Brussels verhaal is. 'De stripwereld is ontstaan op een voorschot groot. Hergé liep vlak voor WO I school in het Saint-Boniface college. Nog geen tien jaar later en vijfhonderd meter verder zaten zowel André Franquin als Maurice Tillieux in het Atheneum van Elsene.'

Hoe komt het dat we Hergé en Franquin wel kennen, maar Tillieux zijn vergeten? Dat is de rode draad in de voorstelling die een medium op de scène brengt dat zich daar op het eerste gezicht niet makkelijk toe laat verleiden. 'Gelukkig is mijn regisseur een echte tovenaars', klinkt het over de encenering. 'In de voorstelling wordt zowel Frans als Nederlands gesproken. In eigen land doen we het zonder ondertiteling. Dat is gedurfd, maar ik ga ervan uit dat de combinatie van taal en spel veel duidelijk maakt.' Met acteur Marc Weiss, die ook in *Close* te zien was, werd een klepper aangetrokken.

MISDAADSTRIP

'Voor de mensen die het een fantastisch verhaal vinden, maar denken dat we alles hebben aangedikt, is er in de foyer een miniexpo met bewijzen en foto's.' (lacht) Maar eerst wordt *Felix* uitgebreid aan het woord gelaten. Met dat hoofdpersonage groeide Tillieux in de jaren 1950 via het Brusselse striptijdschrift *Héroïc-Albums* uit tot de koning van de misdaadstrip.

'Hij was midden jaren 1930 vanuit Hoei aangespoeld in Brussel, waar toen bij wijze van spreken om de tien meter een bioscoop openging. Vooral gangsterfilms waren in trek. Er werden toen geen doekjes om gedaan. Knalde men iemand af, dan zag je de kogel er langs achter ook uitvliegen. Men keek niet op een dode meer of minder.' Felix nam die realistische stijl over, maar dat viel niet bij iedereen in goede aarde. Bij Dupuis vond men zijn verhalen te morbide. Een Nederlandse uitgever snapte de Belgische humor niet, zodat er uiteindelijk maar vier van de 67 verhalen werden vertaald. In Frankrijk raakte *Felix* niet voorbij de strenge censuurwet.

'Felix is in feite het slachtoffer van Guus Slim (origineel: Gil Jourdan), de softere versie die Tillieux van hem maakte om brood op de plank te krijgen', vervolgt Hendrickx die de tekenaar leerde kennen via Slim. 'Tijdens een turnles, waaraan ik door een blessure niet kon deelnemen, ben ik als jonge tiener helemaal in de ban geraakt van *De scooterchinees*. Veel origineler en volwassener dan Franquin of Hergé vond ik. Kuifje is reporter, maar heb jij hem veel reportages zien tikken? Tillieux omarmde het alledaagse en liet Slim tussen zijn detectivewerk eten, zijn haren wassen en bijslapen! Hij creëerde een *road movie* waarin het hoofdpersonage menselijk is, en dus feilbaar. Toen hij in de jaren 1950 een knappe, jonge vrouw mét borsten liet opduiken in één van zijn strips was dat *du jamais vu*.'

Omdat zijn strips iets te hoog mikten, hebben ze ondanks Guus Slim zeker in Vlaanderen niet het grote commerciële succes gekend en hield hij zich de laatste tien jaar van zijn leven vooral bezig met het schrijven van scenario's voor pakweg *Jess Long*, *Natasja* en *Baard en Kale*. Daarvoor gebruikte hij soms ook oude *Felix*-verhalen. Dat hij als autofreak aan zijn einde moest komen in een autocrash heeft de mythe alleen maar aangezwengeld.

ZA – 23 SEP – 20.15

[Maurice Tillieux, tekenaar met een zeemanshart](#)

Moody Blue Productions

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00